

1. Český jazyk a literatura

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**

Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**

Vyučovací předmět: **Český jazyk a literatura**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura z RVP GV.

Cílem Českého jazyka a literatury je získání dobré znalosti mateřského jazyka, orientace v různých komunikativních situacích, posouzení kvality literárního nebo filmového díla a divadelního představení, jejich interpretace a aktivní vřazení do kulturního kontextu. Prostřednictvím svého obsahu v literární části vyučovací předmět tříbí vkus žáka, kladně ovlivňuje jeho názory, postoje a hodnotovou orientaci a formuje jeho mravní a sociální cítění.

Předmět Český jazyk a literatura úzce spolupracuje s celou řadou dalších vyučovacích předmětů, s jejichž náplní obsahově souvisí. Jedná se o tyto předměty:

Dějepis (historický a společenský kontext)
Cizí jazyky (jazykové jevy příbuzné, odlišné)
Hudební a výtvarná výchova (umělecké směry)
Společenské vědy (náboženské a filozofické systémy)
Informační a komunikační technologie

Český jazyk a literatura je maturitní předmět, který je vyučován ve všech ročnících vyššího gymnázia.

Ročník	Hodinová dotace
1. ročník a kvinta	3/1
2. ročník a sexta	3
3. ročník a septima	3/1
4. ročník a oktáva	4

Na vyšším gymnáziu jsou předmětu ve 4. ročníku a v oktávě věnovány čtyři hodiny týdně, v obsahovém dělení na dva bloky:

český jazyk a komunikace
literatura

1 hod/týden
3 hod/týden.

V 1., 2. a 3. ročníku a v kvintě, sextě a septimě se hodinová dotace snižuje na 3 hodiny týdně – literatura 2 hod./týden.

Výuka českého jazyka a komunikace v 1. a 3. ročníku a v kvintě a septimě probíhá ve třídě dělené na dvě skupiny vždy s polovičním počtem žáků.

Vyučuje se v běžných učebnách, podle potřeby i v multimediální učebně a v informačním centru školy, kde je umístěna rovněž knihovna s přístupem k internetu.

Z metod a forem realizace vzdělávacího obsahu se v českém jazyku a literatuře používá kromě frontální výuky také kooperativní, interaktivní a projektová výuka, práce s primárními texty a diskuse.

Navíc mají studenti třetích a čtvrtých ročníků, septim a oktáv možnost přihlásit se do volitelného předmětu Literární seminář, ve kterém dochází k dalšímu rozšiřování získaných znalostí a upevňování dovedností (skupinová práce, interpretace textu, projektová výuka, diskuse, seminární formy práce obecně, povinné ročníkové práce a jejich prezentace a obhajoba, návštěvy divadelních představení, filmové projekce). Ve čtvrtém ročníku a oktávě mohou studenti navštěvovat volitelný předmět Rétorika, jehož cílem je zlepšení jazykových a komunikačních dovedností (interaktivní, kooperativní a projektová výuka).

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TEMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Osobnostní a sociální výchova	Poznání a rozvoj vlastní osobnosti	1., kvinta 2., sexta
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Žijeme v Evropě	1., kvinta
Multikulturní výchova	Základní problémy sociokulturních rozdílů	1., kvinta
Environmentální výchova	Člověk a životní prostředí	2., sexta
Mediální výchova	Media a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv medií	3., septima 3., septima 3., septima 4., oktáva 4., oktáva

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- frontální, skupinová, individuální výuka
- referáty, diskuse
- aktivní práce s různými zdroji informací, jejich porovnávání, zhodnocení přínosu, kritické posouzení

Kompetence k řešení problémů

- samostatná četba, písemné a ústní formulování vlastních čtenářských zážitků a postřehů, hodnocení, interpretace díla nebo ukázky, formulace kritických soudů
- prezentace vlastní práce (např. ve školním časopisu Doutnák), referáty, diskuse
- aktivní práce s různými zdroji informací, jejich porovnávání, zhodnocení přínosu, kritické posouzení
- samostatná domácí i školní činnost
- dramatický přednes, mluvnická a umělecká vystoupení (např. na školní akademii)

Kompetence komunikativní

- samostatná četba, písemné a ústní formulování vlastních čtenářských zážitků a postřehů, hodnocení, interpretace díla nebo ukázky, formulace kritických soudů
- dramatický přednes, mluvnická a umělecká vystoupení (např. na školní akademii)
- referáty, diskuse
- vlastní literární činnost a první veřejné prezentace
- účast v soutěžích a na olympiádách

Kompetence sociální a personální

- besedy, přednášky, návštěvy kulturních akcí
- prezentace vlastní práce (např. ve školním časopisu Doutnák)
- hodnocení vlastní práce, práce spolužáka nebo skupiny, předávání vlastních zkušeností a poznatků

Kompetence občanské

- besedy, přednášky, návštěvy kulturních akcí
- prezentace vlastní práce (např. ve školním časopisu Doutnák)
- vlastní literární činnost a první veřejné prezentace

Kompetence k podnikavosti

- vydávání školního časopisu
- pořádání školních akademií

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy Žák	Obsah učiva	PT a TO
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě rozboru textů v ČJ a cizím jazyce vyloží základní principy dvou rozdílných jazykových typů ▪ pojmenuje jednotlivá období vývoje ČJ a dle výrazných hláskových jevů zhruba zařadí text do časového období 	<p>KAPITOLY Z JAZYKOVĚDY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ typologie jazyků, jazyková kultura ▪ historický vývoj češtiny 	<p>VMEGS: Žijeme v Evropě (diskusní kruh) MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů (diskusní kruh)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ objasní klasifikaci českých hlásek a samohlásek ▪ zachytí a opraví odchylky od spisovné výslovnosti ▪ uplatňuje zásady českého pravopisu v praxi 	<p>ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA ČJ</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ hláskosloví ▪ výslovnost ▪ spodoba ▪ pravopis a nauka o něm 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje funkční styly, postupy a útvary ▪ vzájemně odlišuje a tvoří útvary prostě sdělovacího stylu, při formulování textů používá vhodné jazykové prostředky ▪ vysvětlí hlavní znaky zásady jednotlivých slohových útvarů, formuluje jednoduché slohové útvary 	<p>STYLISTIKA</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ text a styl, slohotvorní činitelé ▪ slohové postupy, útvary ▪ míra připravenosti, veřejnosti, oficiálnosti komunikace, mluvenost a psanost, text a komunikační situace ▪ funkční styly ▪ prostě sdělovací styl (mluvené a psané útvary) ▪ vypravování ▪ popis, líčení ▪ charakteristika 	<p>OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (slohová práce)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ určuje základní kompoziční principy, rozlišuje lit.druhy a žánry, demonstruje je na konkrétních příklady z české a světové literatury ▪ textu identifikuje nejpoužívanější tropy a figury ▪ vyhledává zvláštnosti a specifika jazykové výstavby textu 	<p>OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA LITERATURY, ZÁKLADY LITERÁRNÍ VĚDY</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ struktura díla ▪ literární druhy a žánry ▪ literární interpretace ▪ nejdůležitější zdroje evropské literatury (antika, Bible) 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ konfrontací znalostí historického vývoje a informací o literárním vývoji dokládá sepětí literatury, kultury a historie 	POČÁTKY PSANÉ LITERATURY VE SVĚTĚ <ul style="list-style-type: none"> ▪ Antická literatura ▪ Středověká literatura 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětluje okolnosti vzniku a existence jinojazyčných literárních projevů na našem území, vyjmenuje nejdůležitější z nich, zdůvodní svůj výběr ▪ srovnává českou literární tvorbu se zahraniční, diskutuje o důvodech rozdílné úrovně literární tvorby u nás a v jiných zemích Evropy 	ČESKÁ LITERATURA <ul style="list-style-type: none"> ▪ Počátky písemnictví v českých zemích. Česká literatura od nástupu Lucemburků v 70. letech 15. stol. ▪ Renesance, humanismus, baroko ▪ Klasicismus, raný romantismus ▪ Česká literatura za národního obrození 	

Ročník: 2. ročník a sexta

<i>Očekávané výstupy</i>	<i>Obsah učiva</i>	<i>PT a TO</i>
Žák		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje slovní druhy ▪ zvládá skloňování jmen a časování sloves ▪ seznamuje se s vývojovými tendencemi 	TVAROSLOVÍ <ul style="list-style-type: none"> ▪ mluvnické kategorie jmen ▪ mluvnické kategorie sloves 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje mezi druhy pojmenování, v komunikaci využívá prostředky z různých oblastí slovní zásoby, vyjmenuje významné slovníky a pracuje s nimi 	LEXIKOLOGIE <ul style="list-style-type: none"> ▪ význam a druhy pojmenování, slovní zásoba, slovníky a práce s nimi 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v různých komunikačních situacích účelně využívá své znalosti z tvarosloví 	NAUKA O TVOŘENÍ SLOV <ul style="list-style-type: none"> ▪ funkční a formální tvarosloví 	

<ul style="list-style-type: none"> ▪ prakticky zvládá útvary administrativního stylu ▪ sestaví profesní životopis ▪ v krátkých mluvnických i písemných cvičeních obhájí svoje stanovisko, vysvětlí své postoje, zdůvodní názory, účelně reaguje v simulovaných komunikačních situacích 	STYLISTIKA <ul style="list-style-type: none"> ▪ administrativní sty ▪ kapitoly z nauky o komunikaci: komunikační strategie, funkce komunikátů, míra připravenosti, veřejnosti, oficiálnosti komunikace, mluvnost a psanost, text a komunikační situace 	OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti (<i>simulace komunikačních situací</i>) EV: Člověk a životní prostředí (<i>výklad</i>)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakterizuje společenský a historický vývoj konce 19. a 1. poloviny 20. století v Čechách i v Evropě. ▪ posuzuje vliv evropské literární produkce na českou literaturu 	LITERATURA <ul style="list-style-type: none"> ▪ Česká literatura za národního obrození ▪ Česká literatura v 90. letech 19. stol. ▪ Literární moderna ▪ Buřiči 	

Ročník: 3. ročník a septima

Očekávané výstupy	Obsah učiva	PT a TO
Žák <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje a při formulování textu zohledňuje funkci jednotlivých větných členů i vedlejších vět a vztahy mezi nimi dokládá na přehledných grafických znázornění vět i souvětí ▪ pozná chybnou formulaci, pojmenuje chybu a větu přeformuluje ▪ teoretické znalosti syntaxe přenáší do praxe a aplikuje pravidla interpunkce 	SYNTAX <ul style="list-style-type: none"> ▪ skladební vztahy, valenční teorie, skladební jevy, rozbor ▪ pravopis – interpunkce 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ v úvaze a eseji dokazuje samostatnost uvažování a jazykovou vytříbenost svého projevu ▪ realizuje základní publicistické útvary ▪ posoudí hodnoty usnadňující mladým lidem vstup do života, vztahů a manželství, usiluje o jejich naplnění 	STYLISTIKA <ul style="list-style-type: none"> ▪ úvaha, esej ▪ publicistický styl ▪ monolog a dialog, řeč přímá a nepřímá ▪ text a komunikační situace ▪ vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc handicapovaným a nemocným lidem ▪ partnerství, rodina, náhradní rodinná péče a její formy, 	MV: Účinky mediální produkce a vliv médií (<i>diskusní kruh</i>) Media a mediální produkce (<i>školní časopis, videoreportáž,</i>) Mediální produkty a jejich

	ústavní péče	významy (návrh vlastního reklamního materiálu)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ posuzuje vliv evropské literární produkce na českou literaturu ▪ definuje jednotlivé významné umělecké směry a jejich hlavní rysy, pojmenuje je ve vybraných textech. 	LITERATURA <ul style="list-style-type: none"> ▪ světová literatura 1.poloviny 20.stol. ▪ česká literatura 1.poloviny 20.století ▪ česká literatura za okupace 	

Ročník: 4. ročník a oktáva

Očekávané výstupy	Obsah učiva	PT a TO
Žák <ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodně aplikuje zásady odborného stylu při formulování odborného textu ▪ stylizuje text s uměleckými prvky ▪ v řečnických cvičeních a simulovaných komunikačních situacích prokazuje kvalitu svého řečnického projevu, využívá své znalosti k dosažení svého komunikačního záměru 	STYLISTIKA <ul style="list-style-type: none"> ▪ odborný styl - referát, výklad ▪ umělecký styl (vybrané útvary, esej) ▪ administrativní styl ▪ řečnický styl 	MV: Účinky mediální produkce a vliv médií (diskusní kruh) Mediální produkty a jejich význam(školní časopis)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ na základě vlastní četby objasní význam výrazných literárních osobností 2.poloviny 20.století, pomocí svých literárně historických znalostí vysvětluje souvislosti mezi společenským, historickým a kulturním vývojem ▪ na textech dokládá zvláštnosti individuálního stylu jednotlivých autorů a specifické postupy v jejich dílech 	LITERATURA <ul style="list-style-type: none"> ▪ vybrané národní literatury ve 2. polovině 20.století ▪ drama a divadlo ▪ česká literatura ve 2.polovině 20.století, vybrané osobnosti ▪ osobnosti a skupiny současné literární scény 	

Volitelný předmět - dvouletý

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**
Vyučovací předmět: **Literární seminář**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Literární seminář je dvouletý volitelný předmět určený zájemcům o četbu a hlubší studium literatury a hlavně zájemcům o studium bohemistiky, žurnalistiky a učitelství pro 1. stupeň základních škol.

Obsahově navazuje na učivo českého jazyka a literatury, ale je více zaměřen na práci s uměleckými texty. Umožňuje studentům nejen systematizovat, ale také doplnit a prohloubit literární a literárně teoretické znalosti. Vede je k formování hlubšího vztahu k literatuře a jazyku, k formování schopností analyzovat literární ukázky a vyjadřovat vlastní názory na umělecká díla a ke zvýšení jazykové kultury jejich projevů. Témat zpracovaných literárně lze využít i pro slohové ztvárnění, při kterých si studenti procvičí své stylistické dovednosti a upevní pravopisné a gramatické znalosti.

Povaze předmětu budou odpovídat i vyučovací metody – referáty, besedy, diskuse, rozbory děl, skupinová práce. Je možná i spolupráce s Městskou knihovnou v Uherském Brodě a návštěva divadelních představení.

Volitelný předmět - dvouletý

Předmět	Ročník	Hodinová dotace
Literární seminář	3. ročník a septima	2
	4. ročník a oktáva	3

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TEMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Osobnostní a sociální výchova	Úvod do literární teorie Teorie verše Vývoj balady v české literatuře Humor a satira v české literatuře Vývoj českého novinářství Vývoj dětské literatury Filmová a televizní tvorba Literární kritika Literární časopisy Sci-fi a fantasy literatura Významné etapy ve vývoji české a světové literatury	3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva 3., septima; 4., oktáva
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Úvod do literární teorie Teorie verše Vývoj balady v české literatuře Humor a satira v české literatuře Vývoj českého novinářství Vývoj dětské literatury Filmová a televizní tvorba Literární kritika Literární časopisy Sci-fi a fantasy literatura Významné etapy ve vývoji české a světové literatury	3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva 3., septima; 4., oktáva
Multikulturní výchova	Úvod do literární teorie Teorie verše Vývoj balady v české literatuře Humor a satira v české literatuře Vývoj českého novinářství Vývoj dětské literatury Filmová a televizní tvorba Literární kritika Literární časopisy Sci-fi a fantasy literatura Významné etapy ve vývoji české a světové literatury	3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 3., septima 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva 3., septima; 4., oktáva

Environmentální výchova	Vývoj českého novinářství Filmová a televizní tvorba	3., septima 4., oktáva
Mediální výchova	Humor a satira v české literatuře Vývoj českého novinářství Vývoj dětské literatury Filmová a televizní tvorba Literární kritika Literární časopisy	3., septima 3., septima 3., septima 4., oktáva 4., oktáva 4., oktáva

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák získávání a upevňuje si poznatky díky různým strategiím - frontální, skupinová, individuální výuka
- práce s různými zdroji informací, jejich kritické hodnocení
- získané informace prezentuje formou referátů, zapojuje se do diskuze

Kompetence k řešení problémů

- žák je veden k četbě, aktivně se podílí na rozborech ukázek, formuluje vlastní názory, argumentuje
- diskuse týkající se vybraných ukázek
- prezentace vlastní práce

Kompetence komunikativní

- rozbory ukázek, formulování vlastních názorů, využívá odborný jazyk
- práce s různými zdroji informací
- prezentuje svou práci - referáty, zapojuje se do diskuse

Kompetence sociální a personální

- prezentace vlastní práce
- referáty, diskuse
- hodnocení prací spolužáků
- vyjádření a obhajoba vlastních názorů na díla

Kompetence občanské

- respektuje různorodost hodnot

- rozšiřuje své poznání a chápání kulturních hodnot - návštěva divadelního (případně filmového) představení
- vlastní literární činnost

Kompetence k podnikavosti

- stanovuje si cíle, kriticky hodnotí úspěšnost
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost
- rozvíjí své odborné znalosti, rozpozná příležitosti pro svůj rozvoj

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 3. ročník a septima

Očekávané výstupy Žák	Obsah učiva	PT a TO
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže určit typické znaky epického, lyrického, dramatického a lyrickoepického díla ▪ orientuje se v základních žánrech literatury faktu ▪ dokáže určit hlavní a vedlejší téma díla, rozezná kompoziční postupy a obrazná vyjádření 	Úvod do literární teorie <ul style="list-style-type: none"> ▪ Literární druhy ▪ Žánry literatury faktu ▪ Struktura literárního díla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV: Multikultura-lita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže určit základní znaky jednotlivých systémů ▪ rozebere určené ukázky na stopy a určí zvukové prostředky 	Teorie verše <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sylabotónický systém ▪ Časoměrný systém ▪ Tónický, sylabický systém, volný verš ▪ Zvukové prostředky ve verši 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV: Multikultura-lita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ nalezne baladické prvky v básnických i prozaických textech ▪ dokáže spojit vznik balad s událostmi ve společnosti 	Vývoj balady v české literatuře <ul style="list-style-type: none"> ▪ Balada v ústní lidové slovesnosti ▪ Balada umělá ▪ Baladicky laděná próza 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV:

		Multikulturalita
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi humorem a satirou ▪ určí, která historická období a které historické události se odrážejí v humoristických a satirických dílech 	<p>Humor a satira v české literatuře</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Satira v české literatuře 14. – 21. století ▪ Humoristická literatura ▪ Humoristické časopisy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV: Multikulturalita ▪ MV: Média a mediální produkce ▪ MV: Účinky mediální produkce a vliv médií <p>MV: Tvorba mediálního sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dokáže posoudit vliv novin na čtenáře ▪ dokáže rozlišit základní publicistické útvary, všimá si výrazů typických pro vyjadřování žurnalistů ▪ zná naše minulé i současná nejvýznamnější periodika ▪ vytvoří fiktivní rozhovor se zadanou literární postavou či autorem ▪ zpracuje zadané téma jako reportáž, fejeton 	<p>Vývoj českého novinářství</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vznik a vývoj českého novinářství do 1. poloviny 19. století ▪ Významné noviny a časopisy od 2. poloviny 19. století do roku 1948 ▪ Novinářství v letech 1945 – 1989 ▪ Novinářství v současnosti ▪ Naši významní novináři 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV: Multikulturalita ▪ MV: Vnímání autora mediálních sdělení ▪ MV: Média a mediální produkce ▪ MV: Mediální produkty a jejich významy ▪ MV: Účinky mediální produkce a vliv médií ▪ MV: Tvorba mediálního

		sdělení EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí
--	--	---

Ročník: 4. a oktáva

Očekávané výstupy Žák	Obsah učiva	PT a TO
<ul style="list-style-type: none"> ▪ interpretuje filmová a televizní zpracování literárních děl ▪ vysvětlí rozdíly mezi literárním a filmovým (televizním) zpracováním ▪ pokusí se o vytvoření části filmového scénáře podle vybrané literární ukázky 	Filmová a televizní tvorba <ul style="list-style-type: none"> ▪ Němý film ▪ Film v 1. polovině 20. století ▪ Film od 2. polovině 20. století do současnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV: Multikulturalita ▪ EV: Lidské aktivity a problémy životního prostředí ▪ MV: Média a mediální produkce ▪ MV: Mediální produkty a jejich významy ▪ MV: Tvorba mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zná nejvýznamnější literární časopisy a autory s nimi spojené ▪ chápe vztah mezi soudobou literární produkcí a literárními časopisy ▪ interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení 	Literární časopisy <ul style="list-style-type: none"> ▪ Literární časopisy 19. a 1. poloviny 20. století ▪ Literární časopisy exilové a samizdatové ▪ Současná produkce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV ▪ VMEGS: Jsme Evropané ▪ MKV: Multikulturalita ▪ MV:

		<p>Vnímání autora mediálních sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ MV: Média a mediální produkce ▪ MV: Mediální produkty a jejich významy ▪ MV: Účinky mediální produkce a vliv médií ▪ MV: Tvorba mediálního sdělení
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysvětlí rozdíl mezi sci-fi a fantasy literaturou ▪ zná nejvýznamnější autory a jejich díla ▪ dokáže objasnit oblibu sci-fi a fantasy literatury v současné době <p>dokáže v dílech najít prvky varující lidstvo</p>	<p>Sci-fi a fantasy literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozdíl mezi sci-fi a fantasy literaturou ▪ Předchůdci sci-fi a vývoj sci-fi literatury ▪ Vývoj fantasy literatury 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané <p>MKV: Multikulturalita</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vystihne podstatné rysy základních období ve vývoji české i světové literatury, významných uměleckých směrů, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury <p>vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové</p>	<p>Významné etapy ve vývoji české a světové literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vývoj české a světové literatury s důrazem na autory v hodinách literatury neprobírané, v případě české literatury i zakázané 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ OSV: Sociální komunikace ▪ VMEGS: Jsme Evropané <p>MKV: Multikulturalita</p>

Volitelný předmět - jednoletý

Vzdělávací oblast: **Jazyk a jazyková komunikace**
Vzdělávací obor: **Český jazyk a literatura**
Vyučovací předmět: **Rétorika**

1. Charakteristika vyučovacího předmětu

a) Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Cílem jednoletého semináře Rétorika je řešení problematiky moderně pojaté rétoriky navazující na klasické období této disciplíny. Jsou v něm komentovány vybrané zásady ze všech hlavních složek rétoriky – invence, kompozice, elokace a přednes, které mají význam pro současnou řečnickou praxi.

Vyučovací předmět se skládá ze dvou hlavních částí – verbální, kde je hlavní pozornost věnována řečnickým žánrům, specifickým jazykovým řečnickým prostředkům (figurám a tropům), výstavbě textu a logickým aspektům rétoriky. Část nonverbální rétoriky zahrnuje základy haptiky, proxemiky, kineziky, testíky, mimiky a posturiky.

Předmět velmi úzce spolupracuje s řadou dalších oborů, zejména psychologií, sociologií, - zahrnuje psycholingvistiku a sociolingvistiku.

Studenti v rámci Rétoriky se také učí pracovat s mikrofonem (úzká spolupráce s Domem kultury v Uherském Brodě), na pódiu, na kterém se zároveň učí pohybovat.

Spolupracujeme s dabingovým studiem, s televizí RTA a rádiem Čas ve Zlíně.

Během samostatných výstupů jsou studenti natáčeni na video, z kterého se učí uvědomovat si případné verbální či neverbální nedostatky.

Do obsahu předmětu jsou začleněny tematické okruhy těchto průřezových témat:

2. osobnostní a sociální výchova
3. výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. multikulturní výchova
5. environmentální výchova
6. mediální výchova

Předmět	Ročník	Hodinová dotace
Rétorika	4. ročník a oktáva	3

b) Začlenění tematických okruhů průřezových témat

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	TEMATICKÝ CELEK	ROČNÍK
Osobnostní a sociální výchova	Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace Efektivní řešení problémů Sociální komunikace Morálka všedního dne	4.+ O
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Žijeme v Evropě	4.+ O
Multikulturní výchova	Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	4.+ O
Environmentální výchova	Člověk a životní prostředí	4.+ O
Mediální výchova	Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Uživatelé Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií	4.+ O

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- frontální výuka
- individuální výuka –žák si svou přípravu do výuky sám připravuje
- žák je veden k samostatnému vyhledávání informací
- žák pracuje s odbornou literaturou

Kompetence k řešení problémů

- diskuse - žák rozpozná problém, objasní jeho podstatu - využívá logických aspektů rétoriky
- vytváří hypotézy
- rétorická cvičení - uplatňuje dříve získané vědomosti a dovednosti

- empatická cvičení na daná témata –svá tvrzení dokládá argumenty
- žák formuluje své závěry
- žák se snaží vystihnout podstatu problému, zvažuje klady a zápory jednotlivých variant řešení

Kompetence komunikativní

- řečová komunikace
- prezentace vlastních prací -žák je veden k souvislému a spisovnému vyjadřování
-zná odbornou terminologii
- řečnické žánry:agitační, naučné, církevní , příležitostní

Kompetence sociální a personální

- vlastní hodnocení své práce (na základě video záznamu) - žák se učí přijímat kritiku
- hodnocení práce spolužáka (i pomoc videozáznamu) - žák uplatňuje vlastní zkušenosti
- předávání vlastních zkušeností a poznatků

Kompetence občanské

- veřejné projevy - žák respektuje různorodost hodnot, názorů, učí se pracovat se „zpětnou vazbou“
- řečnické žánry právní - žák se v projevech učí toleranci v multikulturním prostředí
- projevy příležitostné

Kompetence k podnikavosti

- stanovuje si cíle, kriticky hodnotí úspěšnost
- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost
- rozvíjí své odborné znalosti, rozpozná příležitosti pro svůj rozvoj

2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Ročník: 4. ročník a oktáva

Očekávané výstupy Žák	Obsah učiva	PT a TO
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Naučí se chápat interdisciplinárnost rétoriky ▪ Zvládne empatii ▪ Pochopí aspekty vedoucí k úspěšnosti řečníka 	Řečová komunikace a rétorika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VMEGS: Žijeme v Evropě ▪ MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládne veřejný projev, jeho spisovnost, adresnost a sugestivnost ▪ Zvládne a rozliší žánry agitační, naučné příležitostné 	Řečnický styl a řečnické žánry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ EV ▪ MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů ▪ OSV: Sociální komunikace <p>seberegulace</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozšíří si aktivní a pasivní slovník ▪ chápe mnohoznačnost slov ▪ chápe jednoznačnost, splnitelnost slov ▪ pracuje se synonymy ▪ pochopí nebezpečí paronym ▪ naučí se sugestivnosti projevu 	Lexikální stránka projevů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ VMEGS: Žijeme v Evropě
<p>Rozliší falešná syntagmata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ naučí se sestavovat věty ▪ dbá na délku věty-srozumitelnost ▪ zvládne slovosled a větosled 	Větná stavba řečnických projevů	MKV: Vztah k multilingvní situaci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zvládne intonaci ▪ naučí se správnému frázování 	Zvuková modulace řečnických projevů	MV: Mediální produkty a

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozpozná pauzy ▪ naučí se dodržovat přízvuk a větný důraz 		jejich významy Uživatelé Účinky mediální produkce
<ul style="list-style-type: none"> ▪ naučí se chápat presupozici ▪ reakční čas ▪ iniciační čas ▪ simultánní čas ▪ rozpozná poměr mezi reálným a redundantním časem ▪ psychosomatický stav komunikantů ▪ empatii komunikantů 	Extralingvistické prostředky	OSV: Sociální komunikace
<ul style="list-style-type: none"> ▪ popíše a vysvětlí sugestivní, dramatické a ozdobné prostředky 	Figury a tropy	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí kategoriální znaky kreovaného světa politické propagandy ▪ naučí se persvazivní techniky politických projevů ▪ seznámí se s významovými směry slov 	Politické řečnické projevy	EV VMEGS: Média a mediální produkce Uživatelé Role médií
<ul style="list-style-type: none"> ▪ naučí se argumentovat ▪ rozpozná deistické aspekty ▪ rozpozná sofistu ▪ zvládne usuzování, definování a klasifikaci 	Logické aspekty rétoriky	MKV: Základní problémy sociokulturních problémů Psychosociální aspekty interkulturality
<ul style="list-style-type: none"> ▪ definuje signály, ilustrátory, regulátory, adaptéry ▪ zvládne základy haptiky, posturiky, kinetiky, miky, ▪ naučí se technice managementu působnosti ▪ pochopí význam sebeúcty a seberealizace ▪ zvládne přesilové hry ▪ pochopí úspěch skrytý v oblékání 	Nonverbální komunikace	OSV: Seberegulace Sociální komunikace Morálka všedního dne Spolupráce a soutěž